

Dosarul nr. 2r-314/21

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) N. Arabadji

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) M. Anton, I. Secieru, V. Cotorobai

DECIZIE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Avaneșean Avanes și Nani Vladimir,
reprezențați de avocatul Vladimirov Natalia,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Caraivanov Ivan
împotriva lui Carabeș Maxim, Avaneșean Avanes și Nani Vladimir cu privire la
rezoluțiunea contractului de investiție, încasarea sumei în mod solidar și a
cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021, prin care
s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Vladimirov Natalia în numele și
interesele apelanților Avaneșean Avanes și Nani Vladimir din motivul neînlăturării
în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel

și împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2021, prin care
s-a respins cererea repetată a apelanților Avaneșean Avanes și Nani Vladimir,
reprezențați de avocatul Vladimirov Natalia privind scutirea parțială de la plata taxei
de stat la depunerea cererii de apel,

c o n s t a t ă:

La 19 septembrie 2017, Caraivanov Ivan a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Carabeș Maxim, Avaneșean Avanes și Nani Vladimir cu privire la
rezoluțiunea contractului de investiție, încasarea sumei în mod solidar și a
cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 29 iulie 2020, s-a admis
cererea de chemare în judecată depusă de Caraivanov Ivan.

S-a constatat rezoluțiunea contractului de investiție, încheiat la 15 ianuarie
2016 între Caraivanov Ivan, în calitate de "Investitor,, și Carabeș Maxim, Avaneșean
Avanes și Nani Vladimir, în calitate de "Executanți".

S-a încasat în mod solidar, de la Carabeș Maxim, Avaneșean Avanes și Nani
Vladimir în beneficiul lui Caraivanov Ivan suma de 31 000 dolari SUA și 68 845 de
lei cu titlu de investiții.

S-a încasat în mod solidar, de la Carabeș Maxim, Avaneșean Avanes și Nani
Vladimir în beneficiul lui Caraivanov Ivan suma de 18 492,94 de lei cu titlu de taxă

de stat și suma de 4 556,25 de lei cu titlu de cheltuieli pentru serviciile executorului judecătoresc (f.d. 28-37 Vol. III).

La 24 august 2020, Avanesean Avanes și Nani Vladimir, reprezentați de avocatul Vladimirov Natalia, au depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 29 iulie 2020.

Totodată, au solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel (f.d. 39-42 Vol. III).

De asemenea, 24 august 2020, Carabeț Maxim a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 29 iulie 2020.

La fel, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel (f.d. 51-53 Vol. III).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2020, s-a respins cererea apelanților Avanesean Avanes și Nani Vladimir, reprezentați de avocatul Vladimirov Natalia privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Avanesean Avanes și Nani Vladimir, reprezentați de avocatul Vladimirov Natalia și s-a acordat termen de 20 zile calendaristice din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat și a taxei de stat în sumă de 13 845,93 de lei (f.d. 64-65 Vol. III).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2020, s-a admis parțial cererea apelantului Carabeț Maxim privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

S-a scutit parțial Carabeț Maxim de la achitarea taxei de stat aferentă cererii de apel.

Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Carabeț Maxim și s-a acordat termen de 20 zile calendaristice din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat și a taxei de stat în sumă de 1 000 lei (f.d. 66-68 Vol. III).

La 26 ianuarie 2021, Avanesean Avanes și Nani Vladimir au depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii instanței de fond.

De asemenea, au depus cerere, prin care au solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel în sumă de 12 845,93 de lei, prezentând ordinul de încasare a numerarului cu titlu de taxă de stat în sumă de 1 000 lei (f.d. 72-83 Vol. III).

La 03 februarie 2021, Carabeț Maxim a depus cerere de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat în mărime de 1 000 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2021, s-a respins cererea repetată a apelanților Avanesean Avanes și Nani Vladimir, reprezentați de avocatul Vladimirov Natalia privind scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și s-a acordat termen până la data de 15 februarie 2021, inclusiv, pentru prezentarea dovezii diferenței de plată a taxei de stat în sumă de 12 845,93 de lei (f.d. 94-95 Vol. III).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021, s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Vladimirov Natalia în numele și interesele apelanților Avanesean Avanes și Nani Vladimir din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel.

La 13 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Avanesean Avanes și Nani Vladimir, reprezentați de avocatul Vladimirov Natalia, au depus cerere de recurs

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021, prin care s-a restituit cererea de apel din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel și împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2021, prin care s-a respins cererea repetată privind scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Recurenții Avanesean Avanes și Nani Vladimir, în motivarea recursului, au invocat că faptele expuse în susținerea cererii privind scutirea parțială de la plata taxei de stat au fost confirmate prin copia ordinului de angajare la muncă, copia contractului de muncă, copia certificatului de căsătorie și a certificatelor de naștere al copiilor.

Astfel, recurenții au menționat că lăsarea fără atenție a cererii privind scutirea de la plata taxei de stat, poate fi apreciată ca o îngrădire a dreptului de acces liber la justiție.

Recurenții au solicitat admiterea recursului, casarea încheierilor contestate, cu emiterea unei decizii sub formă de încheiere, prin care să fie admisă cererea privind scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

La 21 aprilie 2021, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților recursul depus de Avanesean Avanes și Nani Vladimir, însă date referitor la recepționarea de către intimați a cererii de recurs, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 25 martie 2021, iar la 29 martie 2021, avocatul Vladimirov Natalia a recepționat încheierea instanței de apel (f.d. 101).

Astfel recursul declarat la data de 13 aprilie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

După cum rezultă din materialele cauzei, Avanesean Avanes și Nani Vladimir contestă încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021, prin care s-a restituit cererea de apel din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel și încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2021, prin care s-a respins cererea repetată privind scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierilor contestate în raport cu argumentele formulate în recurs și materialele cauzei, instanța de recurs constată

că soluția instanței de apel în sensul adoptat nu poate fi menținută.

La caz, se constată că nefiind de acord cu hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 29 iulie 2020, Avanesean Avanes și Nani Vladimir, reprezentați de avocatul Vladimirov Natalia, au contestat-o cu apel nemotivat și fără plata taxei de stat. Totodată, au solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel (f.d. 39-42 Vol. III).

În motivarea solicitării de scutire a taxei de stat la depunerea apelului, Avanesean Avanes a invocat că este angajat în câmpul muncii cu un salariu de 5 000 lei lunar, având la întreținere doi copii minori, iar soția se află în concediul de îngrijire a copiilor minori.

Apelantul Nani Vladimir a invocat că nu este angajat în câmpul muncii, iar părinții sunt pensionari, fiind nevoit să suporte cheltuieli pentru întreținerea proprie.

De asemenea, din materialele cauzei rezultă că la 24 august 2020, Carabeț Maxim a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 29 iulie 2020. La fel, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel (f.d. 51-53 Vol. III).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2020, s-a respins cererea apelanților Avanesean Avanes și Nani Vladimir, reprezentați de avocatul Vladimirov Natalia privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Avanesean Avanes și Nani Vladimir, reprezentați de avocatul Vladimirov Natalia și s-a acordat termen de 20 zile calendaristice din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat și a taxei de stat în sumă de 13 845,93 de lei (f.d. 64-65 Vol. III).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2020, s-a admis parțial cererea apelantului Carabeț Maxim privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

S-a scutit parțial Carabeț Maxim de la achitarea taxei de stat aferentă cererii de apel.

Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Carabeț Maxim și s-a acordat termen de 20 zile calendaristice din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat și a taxei de stat în sumă de 1 000 lei (f.d. 66-68 Vol. III).

În conformitate cu art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Prevederi similare se regăsesc și în articolul 4 alin. (1) din Legea taxei de stat, conform căroră, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Astfel din conținutul normelor de drept citate se desprinde că, în dependență de situația materială a justițiabililor și în baza unor probe verosimile, judecătorul sau, după caz, instanța de judecată poate să decidă scutirea, amânarea sau eșalonarea plății taxei de stat pentru efectuarea unui act de procedură.

După cum s-a specificat, prin cererea repetată depusă la 26 ianuarie 2021, Avanesean Avanes și Nani Vladimir au anexat dispoziția de plată a taxei de stat la

depunerea cererii de apel în mărime de 1 000 lei, solicitând scutirea parțială de la plata taxei de stat rămasă în sumă de 12 845,93 de lei.

La fel, Colegiul statuează că solicitând scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, Carabeț Maxim a invocat că este angajat în câmpul muncii cu un salariu de 5 000 lei, având la întreținere un copil minor, iar soția se află în concediu pentru îngrijirea copilului, motiv din care este în imposibilitate de a achita taxa de stat.

Însă, examinând cererile de scutire de la plata taxei de stat depuse de Avanesean Avanes și Nani Vladimir și de către Carabeț Maxim, instanța de apel a admis cererea depusă în acest sens de către ultimul, iar cererea depusă de Avanesean Avanes și Nani Vladimir, a fost respinsă din motivul insuficienței probelor prezentate.

Or, la depunerea cererii de scutire de la plata taxei de stat, de către Avanesean Avanes, au fost invocate aceleași motive, fiind anexate certificatele de naștere ale copiilor minori care se află la întreținerea sa.

Astfel, Colegiul reține că, la examinarea cererii depusă de Avanesean Avanes și Nani Vladimir cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, instanța inferioară nu a efectuat o examinare multiaspectuală a capacității apelanților de a achita integral taxa de stat, motivând că aceștia nu au prezentat probe în confirmarea situației materiale precare.

În acest sens, se atestă că instanța de apel a dat o apreciere arbitrară probelor prezentate de către Avanesean Avanes și Nani Vladimir.

Deci, Avanesean Avanes și Nani Vladimir au fost plasați într-o situație dezavantajoasă față de apelantul Carabeț Maxim, care a prezentat aceleași probe întru susținerea cererii de scutire de la plata taxei de stat.

Prin urmare, luând în considerație probele prezentate de Avanesean Avanes și Nani Vladimir anexate la cererea de scutire parțială de la plata taxei de stat la depunerea apelului, Colegiul consideră neîntemeiată poziția instanței de apel privind restituirea apelului depus de ultimii pe motiv că nu a fost achitată taxa de stat pentru depunerea apelului în cuantum de 12 845,93 de lei.

Or, din actele anexate la dosar, se constată imposibilitatea lui Avanesean Avanes și Nani Vladimir de a achita taxa de stat în cuantum deplin, fapt ce permite instanței de recurs de a concluziona despre posibilitatea scutirii parțiale a acestora de la plata taxei de stat pentru depunerea apelului.

La caz, instanța de recurs menționează că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă (cauza Tudor-Comerț contra Moldovei) a statuat că dreptul la tribunal este pus grav în discuție dacă taxa de stat este fixată într-un cuantum excesiv și persoana este lipsită de resurse financiare.

Curtea Europeană a arătat că în toate cazurile, instanța de judecată trebuie să examineze posibilitatea reducerii cuantumului acesteia sau scutirea creditorului care invocă situația grea financiară. Dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza Golder v. the United Kingdom §-36 din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (Ashingdane vs United Kingdom 28 mai 1985).

Limitările invocate sunt compatibile cu art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, decât dacă

urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit (cauza Bellet vs France §-31, Garcia Manibardo vs Spain § - 44).

Din considerentele menționate și întru respectarea dreptului la un proces echitabil, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide de a admite recursul declarat de către Avanesean Avanes și Nani Vladimir, reprezentați de avocatul Vladimirov Natalia, de a casa integral încheierile Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021 și 04 februarie 2021, soluționând prin decizie problema în fond, prin admiterea cererii de scutirea parțială a lui Avanes și Nani Vladimir de la achitarea taxei de stat la depunerea apelului în mărime de 12 845,93 de lei, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea apelului în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. c), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Avanes și Nani Vladimir, reprezentați de avocatul Vladimirov Natalia.

Se casează încheierile Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021 și 04 februarie 2021, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Caraivanov Ivan împotriva lui Carabeț Maxim, Avanes și Nani Vladimir cu privire la rezoluțiunea contractului de investiție, încasarea sumei în mod solidar și a cheltuielilor de judecată, și se emite o nouă decizie sub formă de încheiere, prin care:

Se admite cererea lui Avanes și Nani Vladimir, reprezentați de avocatul Vladimirov Natalia cu privire la scutirea parțială de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Se scutesc Avanes și Nani Vladimir la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 12 845,93 de lei (douăsprezece mii opt sute patruzeci și cinci lei 93 bani).

Se restituie cauza la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea în fond a apelului depus de Avanes și Nani Vladimir, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari